

KIRSTI
ELLILÄ

SISU TÄHTINEN

ja kohtalokas samba

Kirsti Ellilä

Sisu Tähtinen ja kohtalokas samba

SAGA Kids

Sisu Tähtinen ja kohtalokas samba

Copyright © 2004, 2024 Kirsti Ellilä and SAGA Egmont
All rights reserved

ISBN: 9788727195230

1. POD edition

No part of this publication may be reproduced, stored in a retrieval system, or transmitted, in any form or by any means without the prior written permission of the publisher, nor be otherwise circulated in any form of binding or cover other than in which it is published and without a similar condition being imposed on the subsequent purchaser.

www.sagaegmont.com

Saga is a subsidiary of Egmont. Egmont is Denmark's largest media company and fully owned by the Egmont Foundation, which donates almost 13.4 million euros annually to children in difficult circumstances.

Satakunnan taidetoimikunta on tukenut kirjan kirjoitustyötä.

1.

ENSIMMÄINEN OPETUS: EI KANNATA VÄÄNNELLÄ IHMISIÄ NENÄSTÄ

Pojalla oli päässään iso ruutulippalakki. Jos minulla olisi sellainen lippalakki, en näyttäisi naamaani julkisella paikalla. Mutta pojan mielestä hänen lakissaan ei ilmeisesti ollut mitään vikaa. Hän seisoj edessäni ja hihitteli. Sitten hän irvisti. Hän oli liimannut etuhampaansa päälle pastillin.

– Saisiko olla sisua? Se kasvattaisi tisia, hän sanoi.

Pojat aidan vierellä ulvoivat naurusta.

Oli ensimmäinen päivä uudessa koulussa. Oli lokakuu ja satoi räntää, tunnelma oli siis ratkiriemukas. Kaiken lisäksi sain kuulla vinoiluja. Millaiset ihmiset antavat tyttärelleen nimeksi Sisu Tähtinen?

Tiedoksi kaikille, joita asia kiinnostaa: Kukaan ei ole antanut minulle nimeksi Sisu Tähtinen. Minä olen Sisu Tähtinen ja sen pituinen se.

Tiesin ettei harminkappaleiden kanssa kannattanut lähteä tukkanuottasille, joten käänsin irvistelevälle lippalakkisankarille selkäni ja kävelin pois.

Poika seurasi perässä kuin tauti.

- Onko sinun nimesi tosiaankin Sisu Tähtinen? hän kysyi.
- Entä sitten? minä kysyin.
- Tyhmä nimi, hän sanoi.
- Tyhmä lakki, minä sanoin.

Poika yllättyi. Hän vilkaisi ympärilleen kuin tarkistaen, että kuuliko kukaan.

- Miten niin? hän kysyi.
- Se on naurettava, minä sanoin. – En ole koskaan nähnyt yhtä rumaa lippalakkia.
- Itse olet naurettava, poika sanoi. – En ole ikinä kuullut tytöstä jonka nimi olisi Sisu. Sisu sopii nimeksi kuorma-autolle, oletko sinä kuorma-auto?

Hän alkoi hohottaa omalle oivallukselleen.

- Sinä olet tyhmä, hän vielä totesi.

Minä tuijotin häntä. Oikeastaan minä tuijotin hänen nenäänsä, jos tarkkoja ollaan. Hänellä oli mehevä nenä, isot, kutsuvat sieraimet, joihin oli hyvä tarttua. Joten minä kysyin että kuka oikeastaan oli tyhmä, ja tartuin häntä sieraimista.

- Aijai! Poika huusi yllättyneenä ja lippalakki tipahti rapakkoon.

Minä ehdotin että hän noukkisi lakkinsa rapakosta ennen kuin se kastuisi läpimäiseksi.

Välituntivalvoja huomasi että jotain oli tekeillä. Hänellä oli pitkä nenä ja etukumara kävelytyyli.

- Mitä täällä tapahtuu? hän kysyi ja tuijotti minua syyttävästi.
- Heititkö sinä Tenhon lakin kurarapakkoon?

Minä tuijotin poikaa. Tenho? Ja hän vinoili minulle minun nimestäni!

– Miksi sinä heitit Tenhon lakin kurarapakkoon?
välituntivalvoja tivasi.

Tenho noukki lakkinsa ylös, se oli litimärkä, ja häntä alkoi itkettää kun lakille oli käynyt niin surkeasti. Ilmeisesti hän oli hyvin kiintynyt siihen rumista ruuduista huolimatta. Hän yritti hipsiä tiehensä lakki kainalossa, mutta välituntivalvoja tarttui hänen hihaansa ja sanoi, että tämä asia piti ensin selvittää.

– Kiusasiko tämä tyttö sinua Tenho? välituntivalvoja kysyi. – Sano suoraan vain Tenho. Mikä sinun on? Miksi sinun nenäsi on punainen?

– Se johtuu ilmasta, minä sanoin. – En minä niin lujaa vääntänyt.

Välituntivalvojan tuima katse porautui minuun.

– Väänsitkö sinä Tenhoa nenästä? Mikä sinun nimesi on?

– Sisu Tähtinen, minä sanoin.

– Jaa että pelleilläänkin vielä, hän sanoi. – Paras kun menemme rehtorin puheille.

Tenho ei olisi halunnut tulla. Hän väitti ettei ollut tehnyt mitään paha, ei haukkunut, ei irvistellyt, ei edes huomannut minua. Hänellä oli edelleen pastilli hampaassa.

Välituntivalvoja ei kuunnellut mutinoita vaan kiikutti meidät kansliaan.

Rehtorilla oli kiireitä ja meidän piti odottaa. Me istuimme penkillä oven takana, minä toisessa päässä ja Tenho toisessa ja valvoja seisoi vieressä ja vahti ettemme tekisi toisillemme mitään.

– Minä voin pyyhkiä lakkiasi pyyhepaperilla, minä tarjouduin.

– Näpit irti minun lakistani, Tenho sähähti.

Kun rehtori lopulta saapui, kuului ensin kalinaa ja sitten hän vasta ilmestyi. Rehtorilla oli polkkatukka ja isot punaiset puuhelmet kaulassa. Kalina lähti helmistä, ne kalisivat aina kun hän puhui ja heilutti päätään.

Välituntivalvoja kiirehti antamaan raporttia.

– Tämä tyttö käyttäytyi välitunnilla väkivaltaisesti Tenhoa kohtaan, eikö niin Tenho? Valvoja työnsi pitkän nenänsä melkein kiinni Tenhon naamaan. Mietin oliko Tenho hänen lempioppilaansa, vähän näytti siltä. Ehkä hän tunsu yhteenkuuluvuutta, koska heillä kummallakin oli poikkeuksellinen nenä.

– Väänsi häntä nenästä niin että poikarukan nenä on tulipunainen, se varmasti sattui, eikö sattunutkin Tenho?

– No ei oikeastaan, Tenho mutisi.

– Mutta sinä itkit, välituntivalvoja muistutti.

Tenho vaiken.

– Tunnusta pois. Niin paljon sinuun sattui. Kerro rehtorille miten paljon sinuun sattui.

– Minuun sattui, Tenho mutisi.

Jos en siihen mennessä ollut saanut Tenhosta vannoutunutta vihamiestä, niin nyt sain.

– Sinä aloit itkeä, välituntivalvoja sanoi.

Tenhon huulet värisivät ja hänen poskilleen vierähti suuri kyynelkarpalo.

– On vielä toinenkin juttu, välituntivalvoja sanoi. – Kun kysyin tytöltä hänen nimeään, hän vain pelleili.

Helmet rehtorin kaulalla kalisivat uhkaavasti.

– Vai niin. Näinkö sinä aloitat uudessa koulussa? hän sanoi.

Minä vaikenin. Mitä olisin voinut sanoa? Olisin voinut kertoa, että Tenho ensin irvisteli minulle, mutta olisiko rehtori

uskonut minua? Ja jos olisi, niin entä sitten? Tenhosta näki, että hän voisi olla minulle aikamoinen riesa jos vain tahtoi.

- Mitä sinä sanot Tenholle? rehtori kysyi.
- Anteeksi Tenho, minä sanoin kuuliaisesti.

Tenho sai lähteä, mutta minulle rehtorilla oli vielä kahdenkeskistä asiaa.

Hän istui pöytänsä takana ja silmäili minua päästä varpaisiin. Vaistosin ettei hän pitänyt minusta, mutta en minäkään pitänyt hänestä. Nuo helmet hän olisi ainakin voinut vaihtaa pienempiin.

– Taisit kuvitella että saat tehdä mitä haluat, koska olet uusi täällä, rehtori sanoi. – Mutta minulla onkin sinulle yllätys. Me suhtaudumme erittäin vakavasti välituntihäiriköintiin. Me olemme kehittäneet systeemin. Mitä siihen sanot?

Minä en sanonut mitään.

Rehtori kaivoi pöytälaatikostaan kaavakkeen. Ylälaidassa luki isoilla kirjaimilla:

MUISTUTUS OPPILAAN HÄIRITSEVÄSTÄ
KÄYTTÄYTYMISESTÄ VÄLITUNNIN AIKANA

Rehtori täytti kaavakkeen huolellisesti. Hän laittoi rastit kohtaan »kiusasi oppilastoveria» ja »uhmasi välituntivalvojaa».

– Anteeksi mutta, minä sanoin. Tarkoitukseni oli kertoa etten minä ollut uhmannut välituntivalvojaa. Olin ilmoittanut hänelle nimeni niin kuin pitikin, hän vain oli luullut minun pelleilevän. Mutta rehtori mulkaisi minua niin pahasti, että päätin olla hiljaa. Eihän sillä lopultakaan niin suurta väliä ollut, että oliko muistutuksessa yksi vai kaksi rastia.

2.

SATU

Jos välituntiselkkausta ei lasketa, selvisin ensimmäisestä koulupäivästä aika vähin vaurioin. Paitsi että kun lähdin kotiin, Tenho hyppäsi pusikosta ja uhkaili nenä punaisena, että joutuisin kokemaan kauheuksia mikäli kertoisin kenellekään siitä, mitä kansliassa tapahtui.

– Tarkoitatko sitä kun sinulle tuli poru? minä kysyin.

Ennen kuin Tenho ehti vastata, eräs minun luokkalaiseni tyttö tuli siihen ja käski Tenhon laputtaa matkoihinsa.

Tenho totteli, mutta mutisi että tämä muistetaan ja kosto elää ikuisesti.

Tytön nimi oli Satu ja hän oli myönteinen ja hyvin kasvatettu tyttö. Hän olisi sopinut sankarittareksi sellaiseen kasvattavaan nuortenkirjaan, joita kukaan ei enää lue.

– Älä välitä Tenhosta, Satu sanoi. – Hän on vaaraton.

Sitten hän kertoi asuvansa samalla suunnalla kuin minä, mikä oli mukavaa, koska koulumatka sujui mukavammin jos oli seuraa.

Koulumatka oli aika pitkä, mutta ei niin pitkä että se olisi oikeuttanut meidät ilmaiseen koulukuljetukseen. Sadun äiti oli sanonut, että Sadun piti olla kiitollinen pitkästä koulumatkasta, koska yleensä nykynuoret liikkuvat liian vähän, mutta hänellä sitä ongelmaa ei olisi.

Sadun äiti oli terveydenhoitaja ja hän kyllä tiesi nämä asiat.

– Sinä varmasti viihdyt täällä, Satu sanoi. – Tämä on mukava koulu. Opettajat ovat enimmäkseen mukavia ja meidän luokkamme on enimmäkseen mukava. Ainakin sitten kun siihen tottuu. Tiettyjen tyyppien kanssa pitää vain tulla toimeen, ei siihen muuta vaadita.

Mietin että tarkoittiko hän tietyillä tyypeillä Tenhoa, vai oliko luvassa vielä lisää yllätyksiä.

Tulimme risteyskseen. Tienviitassa luki Tähtikartanontie, sen tien päässä minä asuin.

Tähtikartanontien varressa oli vain kaksi taloa. Ensin oli Sadun vanhempien siisti, valkotiilinen omakotitalo ja siitä vähän matkaa eteenpäin oli meidän talomme, jota sanottiin Tähtikartanoksi.

Tarkka osoite on Tähtikartanontie 12. Paina osoite mieleesi. Ehkä oma elämäsi tuntuu joskus tylsän normaalilta ja haluaisit vähän vaihtelua, siinä tapauksessa tervetuloa meille.

Kun äiti kertoi että hän oli löytänyt meille talon, minua harmitti, koska viihdyin ihan hyvin vanhassa paikassa Betanianskadulla. Mutta äiti olisi tullut hyvin surulliseksi, jos olisin kieltäytynyt muuttamasta, koska tässä talossa, jonka hän oli löytänyt, oli torni.

Tietenkin torni oli hyvä olemassa. Heti ensimmäisenä yönä me kapusimme ylös torniin ja odotimme että Jupiter nousi taivaalle. Jupiter on tärkeä, koska nimikkotähteni sijaitsee

”Näytetään niille, että kyllä suomalaisestakin jäyhimöstä
irtoaa sambaa!”

Sisu Tähtinen on pippurinen tyttö, joka aloittaa uudessa koulussa perheen muutettua hullunkuriseen Tähtikartanoon. Sisu on ennenkin joutunut koulussa ongelmiin, eikä uudelle luokalle sopeutuminen suju kommenteiksista. Pian Sisu huomaa, että viekkaat luokkatoverit ovat kaikessa hiljaisuudessa nakittaneet hänet päävastuuseen koulun hyväntekeväisyysgaalan ohjelmasta.

Sisu ei onneksi pienistä hätkähdä. Hän lupaa värvätä gaalaan oikean brasilialaisen sambaorkesterin – Baila Manjanan! Harmi vain, että kyseistä orkesteria ei ole oikeasti olemassa. Sisu ei voi kuitenkaan enää perua lupaustaan, sillä koko koulun yli on pyyhkäissyt oikea sambakuume. Löytyisikö pelastus Sisun mummon nakkilalaisesta humppaorkesterista? Peruukit vain päähän ja humpat ja sambat sekaisin!

Sisu Tähtinen ja kohtalokas samba on Kirsti Ellilän hersyvän lastenkirjasarjan ensimmäinen osa.

Kirsti Ellilä (s. 1958) on suomalainen kirjailija, joka tunnetaan parhaiten lasten- ja nuortenkirjallisuudesta, kuten *Emma*-kirjasarjasta. Ellilä on kuitenkin julkaissut monipuolisesti myös aikuisten proosaa sekä näytelmiä.